

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์และศรัทธาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว วรภัค ชัยมหาวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-1198-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 ส.ค. 2547

I 2012921x

EXPOSURE TO INFORMATION ABOUT MONK'S BEHAVIOR AND PEOPLE'S FAITH

Miss Vorapak Chaimahavong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-1198-2

วรภัค ชัยมหวางค์ : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์และศรัทธาของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร (EXPOSURE TO INFORMATION ABOUT MONKS' BEHAVIOR AND PEOPLE' S FAITH) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ธนวัต บุญลือ, 131 หน้า. ISBN 974-13-1198-2.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์และศรัทธาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อสงฆ์แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีศรัทธาต่อสงฆ์แตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับสงฆ์
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์มีความสัมพันธ์กับศรัทธาต่อสงฆ์
6. ตัวแปรที่สามารถอธิบายศรัทธาต่อสงฆ์ เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ อาชีพค้าขายรายย่อย/อาชีพอิสระ/รับจ้าง เพศ การเปิดรับข่าวสาร และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....
 สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
 ปีการศึกษา..... 2543.....

ลายมือชื่อ..... *วรภัค ชัยมหวางค์*.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ธนวัต บุญลือ*.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4285277928 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : EXPOSURE TO INFORMATION / ATTITUDE / FAITH / MONKS '

BEHAVIOR. VORAPAK CHAIMHAVONG : EXPOSURE TO INFORMATION ABOUT MONKS ' BEHAVIOR AND PEOPLE' S FAITH.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. THANAWADEE BOONLUE, Ph.D.

131 pp. ISBN 974-13-1198-2.

The purpose of this research was to study the correlation among media exposure, attitude towards monks' unpleasant behavior and faith among people in Bangkok. Questionnaires were used for data collection from a total of 400 samples. Percentage, mean, Pearson 's product moment correlation coefficient and multiple regression analysis were used for data analysis.

The results of the study are as follows:

1. People with different age, education, marital status and income are significantly different in information exposure about monks.
2. People with different occupation is significantly different in attitude towards monks
3. People with different sex are significantly different in faith towards monks.
4. Exposure to information on monk's negative behavior is significantly correlated with attitude toward monks.
5. Exposure to information about monk's negative behavior is significantly correlated with faith toward monks.
6. The variable best explains faith of people is occupation.

Department..... Public Relations ..... Student's signature..... *VORAPAK C.*

Field of study..... Development Communication ..... Advisor's signature..... *Thanawadee B.*

Academic year..... 2000 ..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์หลายท่าน ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์สำหรับคำแนะนำปรึกษา ข้อคิดเห็นและการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะไชยิต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำและความคิดเห็นเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัย รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้มาตลอดช่วงระยะเวลาของการศึกษา

ทำยนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณต่อคุณพ่อและคุณแม่ สำหรับความช่วยเหลือ กำลังใจและแรงบันดาลใจในการศึกษา ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และคนใกล้ชิดที่ให้ความช่วยเหลือและยังเป็นกำลังใจอันสำคัญในการดำเนินการศึกษาวิจัยจนสำเร็จลุล่วงในที่สุด

วรภัค ชัยมหาวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและและสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	9
วัตถุประสงค์	9
สมมุติฐานการวิจัย	10
นิยามศัพท์	10
ขอบเขตการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดด้านลักษณะทางประชากร	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	18
แนวคิดของอิทธิพลสื่อมวลชนต่อสังคม	22
ทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน	24
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	25
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อ	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	30
ประชากร	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	30
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การทดสอบเครื่องมือ	36
การเก็บข้อมูล	37
เกณฑ์การให้คะแนน	38
การประมวลข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิจัย	42
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	42
ผลการศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์	48
ผลการศึกษาทัศนคติและศรัทธาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	51
ผลการทดสอบสมมติฐาน	66
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะทั่วไป	115
ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป	118
รายการอ้างอิง	119
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้เขียน	131

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	42
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	43
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	44
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส	45
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	46
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	47
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชนิดของ การเปิดรับสื่อ	48
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับสารเกี่ยวกับสงฆ์จากสื่อประเภทต่างๆ	49
ตารางที่ 9	แสดงลักษณะการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์จากสื่อ	50
ตารางที่ 10	แสดงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสังคมสงฆ์	51
ตารางที่ 11	แสดงระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพระสงฆ์	53
ตารางที่ 12	แสดงความพึงพอใจของประชาชนในพฤติกรรมของสงฆ์	54
ตารางที่ 13	แสดงระดับความพึงพอใจของประชาชนในการกระทำของสงฆ์ต่อสังคม	56
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับความศรัทธา ที่มีต่อสงฆ์และการประกอบศาสนกิจของสงฆ์	57
ตารางที่ 15	แสดงระดับความศรัทธาของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพระสงฆ์และการ ประกอบศาสนกิจของสงฆ์	60
ตารางที่ 16	แสดงจำนวนประชาชนผู้มีศรัทธาต่อพฤติกรรม/การแสดงออกของ พระสงฆ์ที่พบเห็นในปัจจุบัน	61
ตารางที่ 17	แสดงระดับของศรัทธาของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพฤติกรรม/การแสดง ออกของพระสงฆ์ที่พบเห็นในปัจจุบัน	64
ตารางที่ 18	แสดงความมีศรัทธาโดยรวมต่อสงฆ์ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ตามพฤติกรรมที่พบเห็น	65
ตารางที่ 19	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของชายและหญิงในการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสงฆ์ จำแนกตามเพศ	66
ตารางที่ 20.1	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากหนังสือพิมพ์ของผู้มีอายุต่างกัน.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 24.2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากวิทยุของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	82
ตารางที่ 24.3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากโทรทัศน์ของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	83
ตารางที่ 24.4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากเพื่อนของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	83
ตารางที่ 24.5 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากพ่อ-แม่ของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	84
ตารางที่ 24.6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากพี่น้องของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	84
ตารางที่ 24.7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สงฆ์จากญาติของผู้ที่มีรายได้ต่างกัน.....	85
ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างลักษณะของข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ ของประชาชนผู้มีอายุต่างกัน.....	86
ตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของผู้มีการศึกษาต่างกับกับลักษณะ ของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ	87
ตารางที่ 27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของผู้มีสถานภาพสมรสต่างกับกับ ลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ	88
ตารางที่ 28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของผู้มีอาชีพต่างกับกับลักษณะของ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ	89
ตารางที่ 29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของผู้มีรายได้ต่างกันกับลักษณะของ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ	90
ตารางที่ 30.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่เพศต่างกันกับทัศนคติต่อสงฆ์	91
ตารางที่ 30.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่เพศต่างกันกับศรัทธาต่อสงฆ์	91
ตารางที่ 31.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่มีอายุต่างกันกับทัศนคติต่อสงฆ์	92
ตารางที่ 31.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่มีอายุต่างกันกับศรัทธาต่อสงฆ์	92
ตารางที่ 32.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่การศึกษาต่างกันกับทัศนคติต่อสงฆ์	93
ตารางที่ 32.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่การศึกษาต่างกันกับศรัทธาต่อสงฆ์	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 33.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่สถานภาพสมรสต่างกันกับทัศนคติ ต่อสงฆ์.....	94
ตารางที่ 33.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่สถานภาพสมรสต่างกันกับศรัทธา ต่อสงฆ์.....	94
ตารางที่ 34.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่อาชีพต่างกันกับทัศนคติต่อสงฆ์	95
ตารางที่ 34.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่อาชีพต่างกันกับศรัทธาต่อสงฆ์	95
ตารางที่ 35.1 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่รายได้ต่างกันกับทัศนคติต่อสงฆ์	96
ตารางที่ 35.2 แสดงผลการทดสอบระหว่างผู้ที่รายได้ต่างกันกับศรัทธาต่อสงฆ์	96
ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์กับทัศนคติ และศรัทธาของกลุ่มตัวอย่าง	97
ตารางที่ 37 แสดงผลการทดสอบวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของลักษณะประชากร การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสงฆ์กับศรัทธาของกลุ่มตัวอย่าง	99